

(1922 – 2008)

HÂFIZ AHMET LÜTFİ SÖNMEZ

Hâfız Ahmet Lütfî Sönmez 1922 senesinde Isparta'nın İslamköy'ünde doğmuştur. Denizli Hapishanesinde Üstad'ının yerine şehit olan İslamköylü Hâfız Ali Efendinin (R.H.) talebesidir. Onun yanında hâfız olmuştur. Üç kere Bediüzzaman hazretlerini ziyaret etmiş ve duasını almıştır. Nazillideki evinde yaptığımız ziyarette ve daha sonra -hatıralarını tashih için- yaptığımız müteaddit görüşmelerimizde, bizlere o günleri, bilhassa büyük şehid, hocası Hâfız Ali ağabeyi anlattı ve tanıttı... Sorularıma cevaplar verdi...

İslamköylü Saatçı Hasan Ergünel ve Sav'lı Hasan Çavuş'tan sonra, Hâfız Ali'yi çok yakından tanıyan böyle bir ağabeyin varlığını duyunca doğrusu fevkalade heyecanlandım... Bilhassa, elindeki Hâfız Ali ağabeyin gençlik fotoğrafını çok kıymetli gördüm... Sağ olsun kimlikten koparılmış bu fotoğrafın orijinalini bize verdi.

Hâfız Ahmed 1939 senesinde Nazilli'ye yerleşmiş ve halen orada ikamet etmektedir. Bizi tanıştıran ve evine götüren, Nazilli'nin en eski erkânlarından Bedri Doğru ağabeye ve oğlu Ömer'e teşekkür ediyorum...

Not: Hâfız Ahmed Ağabey, bu hatıraları kamera ile kaydettiğim tarihten tam 35 gün sonra, 12 Eylül 2008 Cuma günü Ramazan ay'ı içinde, Nazilli'deki evinde, karaciğer rahatsızlığından dolayı Hakkın Rahmetine kavuştu... Bir yıldız daha kaymıştı... Bize heyecanla anlattığı Üstadı Bediüzzaman'a ve hafızlık hocası Hafız Ali'ye kavuşmuş oldu inşallah... Bize de, tıpkı Abdurrahman Cerrahoğlu ve Muzaffer Arslan Ağabeyler gibi hatıralarını son günlerinde kaydetmek nasip olmuştu... Allah şefaatlerine nail eylesin... Âmin...

İşte kendi dilinden Hâfız Ahmet'in hatıraları:

Ahmet Lütfî Sönmez Anlatıyor:

Adım Ahmet Lütfî Sönmez. 28 Nisan 1922 de İslamköy'de doğmuşum. 5. sınıfa kadar İslamköy'de okudum ve 1934'de ilkokuldan mezun oldum. İlkokulu bitirince babam beni karşısına oturttarak sordu: "Oğlum sen ortaokula mı gideceksin, yoksa hâfız mı olacaksın?" —o zaman İslamköy'de ortaokul yoktu, Atabey'de vardı- Ben, "hâfız olacağım baba" dedim. Babam Kur'an'ı verdi elime, "şimdi doğru git Hâfız Ali'ye" dedi. Hoca iyi karşıladı bizi. Bu şekilde İslamköy'lü Hâfız Ali Efendinin talebesi olmuş oldum. Annem de hâfız değildi ama, köyün kız çocuklarına Kur'an okumayı öğretiyordu. Süleyman Demirel'in hanımı Nazmiye benim annemden okudu Kur'anı.

Altı ay kadar okuduktan sonra hocam Hâfız Ali beni önce Üstad'a gönderdi... Ben hâfız olduktan sonra, 1937'den itibaren iki sene kadar Isparta'da kaldım. 1939'da Nazilli'ye yerleştim. Halen Nazilli'de ikamet etmekteyim. Bediüzzaman Hazretlerini üç defa ziyaret ettim.

BEDİÜZZAMAN ELLERİMDEN TUTTU HÂFIZLIĞIM İÇİN DUA EDİVERDİ

Bediüzzaman'a birinci ziyaretim: Sene 1934. İlkokulu bitirdim ve İslamköy'lü Hâfız Ali Efendiye hâfız olmak için talebe olmaya karar verdim. O, ilk evvela beni Isparta'ya

gönderdi. Üstad hazretlerine dua ettirdikten sonra hâfızlığa başlattı bana. İlk ziyaretim bu vesile ile olmuştu. Şöyle olmuştu bu ziyaret:

Hocam Hâfız Ali Efendi bana: "Sen hâfızlığa başlayacaksın. Üstad Hazretlerine git, sana dua ediversin" dedi. Ve beni Abdullah Çavuş¹ (Abdullah Kula) ile beraber Isparta'ya gönderdi. Ben o zaman daha oniki yaşlarındaydım. Abdullah Efendi, Hocam Hâfız Ali'nin nur postası idi. Yazdığı risaleleri Barla'ya, Isparta'ya, Sav Köyüne... Üstada hep o götürürdü.

Üstadın evine vardığımızda ikinci vakti girmişti. Üstad o zaman bahçeli bir evdeydi... Artık orası kimin eviydi bilmiyorum. Yanında Hüsrev Efendi vardı. Hüsrev ağabeyden başka birisi daha vardı, ama kim olduğunu bilmiyorum şimdi. Bediüzzaman bize "hoş geldiniz" dedikten sonra arkasında ikinci namazlarımızı kıldık... Duasını ve tesbihatını yaptı. Yalnız hiç unutmam ikinci namazının sünnetini dört yerine iki rekat kıldık.

Sonra, durumu, yani hocam Hâfız Ali'nin, benim için hâfızlık duası istediğini Bediüzzaman'a arz ettik. Bana: "Geç karşıya" dedi. Ben geçtim oturdum divana... Bediüzzaman gülümseyerek karşıma geldi... O ayakta idi... Hafifçe bana doğru eğilerek kollarını uzattı. Kendi ellerinin içi yukarı bakacak şekilde benim ellerimi avuçlarının içine aldı. Ellerim yere bakacak şekilde Bediüzzaman'ın avuçlarında kaldı. Bu şekilde bana bir müddet dualar ediverdi. Ama neler dediğini anlayamadım. İşte bu şekilde Bediüzzaman'ın dualarıyla hâfızlığa başlamış oldum ben. O zaman on iki yaşındaydım.

Üstad hazretleri İslamköy'e gelmiş. Fakat bana hiç denk gelmedi. Onu İslamköylü Saatçi Hasan biliyor. Hasan Efendi benden birkaç yaş küçüktür ve halen sağdır. İslamköy'de ikamet ediyor. Nazilli'ye de gelmişti bir ara, görüşmüştük.

Ahmed Lütfü Sönmez, Bediüzzaman'ın kendisini bir divana oturtuktan sonra, ellerini avuçlarının içine alarak yaptığı dua şeklini Ömer Özcan'a uygulamalı olarak gösteriyor

DEMİREL'İN ENİŞTESİ HÂFİZ YAŞAR İLE BERABER ÜSTAD'I ZİYARET

İkinci ziyaretim: Yine 1934 veya 1935'de olabilir... Eskişehir mahkemesinden önce olmuştu... Üstad'ı ikinci ziyaretimi Hâfız Yaşar'la beraber yaptım... Hafız Yaşar Süleyman Demirel'in eniştesidir... Benden iki yaş büyüktür... O benim arkadaşım... Onunla beraber çalışıyordum ben hâfızlığa... Yalnız ben ondan sonra başladım okumaya... Yaşar ve Necati² onuncu cüz'de iken ben yeni başlamıştım Hafızlığa.

Süleyman Demirel'in Hâfız Ali Efendiden ders aldığını duymadım, görmedim. Zaten o okumak için İslamköy'den erken ayrılmıştı. Yalnız kardeşi Ali Demirel'in benim hocam Hâfız Ali'den ders aldığını duydum. Ben Nazilli'de iken okumuş O. Demirel'lerin ailesi hiç

¹ O tarihlerde Nur hizmetlerinde faal üç 'Abdullah Çavuş' vardır. Bunlardan birisi; yukarıda adı geçen İslamköylü Nur Postacısı Abdullah Kula'dır. Daha geniş bilgi için Abdullah Çavuş(lar) başlığına bakılabilir.

² Barla Lâhikasının 126. sayfasında bu iki çocuğun ismi, "Yaşar ve Necati" olarak geçmektedir. (Yaşar Süleyman Demirel'in eniştesidir.)

karışmazlardı bize. Fakat anneleri benim annemle falan konuşurlardı. Nazmiye, annemden Kur'an okuma dersi almıştır. Babaları Yahya Demirel'e, İslamköy'de Paşa dayı derdik biz. Çünkü O, İsmet Paşa'nın yanında yapmış askerliğini.

Bu ikinci ziyaretimizde, Hocamız Hâfız Ali, Yaşar ile bana risaleler vererek Bediüzzaman'a götürmemizi istemişti. Atlarla gittik biz o zaman. Ben daha on iki yaşlarındayım. Isparta'ya varırken bir ağaç vardı orada, şimdi fabrika olmuş orası. Orada bir çeşme vardı, biz biraz konaklamıştık orada. Hocamız Hâfız Ali'nin verdiği risaleleri de orada bir yere koymuştuk.

Üstad'a vardığımızda baktık Risaleler yok. Birbirimize sormaya başladık. "Sendeydi, yok sendeydi" diye söylene söylene Hafız Yaşar'la beraber tekrar geri döndük. Fakat risaleler yerinde yoktu. Hâlbuki daha yarım saat bile olmamıştı. Çaresiz tekrar döndük geldik köyümüze. Hocamız Hâfız Ali gülerek: "Keçeliler siz risaleleri nereye bıraktınız?" dedi. Ertesi günü bizi tekrar gönderdi Üstada. Yine Demirel'in eniştesi Hâfız Yaşar'la beraber gittik. Vardığımızda Bediüzzaman evde yalnız imiş. O zaman evinin devamlı jandarma tarafından tarassut edildiğini öğrendik. Üstadın yanında bu sefer hiç kimse yoktu. Biz hocamız Hâfız Ali'nin gönderdiği selamı ve kitapları kendisine teslim ettik... Aldı... Fakat hiç oturtmadan bize, "oradan değil şuradan gidin" diye gideceğimiz yolu gösterdi. Biz tekrar atlarla İslamköy'e döndük geldik. Biz çok küçüktük daha o zaman... İşte ikinci ziyaretim böyle hiç konuşmadan çok kısa olmuştu.

BEDİÜZZAMAN'A ÜÇÜNCÜ ZİYARETİM ÇOK DOKUNAKLI OLDU

1937'de İslamköy'de hafızlığı bitirdim. Duasını Hocam Hâfız Ali Efendi yapıvermişti. Hafızlığı itmam ettikten sonra İslamköy'den Isparta'ya geçtim. Orada Hüsrev ağabeyin evine çok yakın bir Kur'an kursu vardı. On onbeş kadar da talebesi olurdu. Ben iki sene bu kursta kaldıktan sonra, 1939'da Isparta'dan Nazilli'ye geçtim. Nazilli'de amcamın çocukları vardı. Onların davetiyle geldim ve buradan 1940'da evlendim. Böylece Nazilli'de kalmış olduk. O tarihten beri de Nazilli'de oturuyorum. 1942 senesinde askere gittim. 1944'de ben askerde iken hocamlar Denizli hapishanesine sevk edilmişler. Hocam Hâfız Ali orada hapishanede vefat etmiş. Ben 1945 senesinde askerliğimi bitirdim.

Bana Nazilli'de Gazozcu Hâfız derler. Çünkü ben Nazilli'de yirmi beş sene gazoz imalatı ve bayilik yaptım. İki sene de müezzinlik yaptım. Devamlı yapardım da kadrolu olarak iki sene yaptım. Kader-i İlâhi... Hikmetini bilemiyorum... Bediüzzaman 23 Mart 1960 tarihinde Urfa'da vefat etti. Ben 24 Mart 1960'da Nazilli'de evlendim. Nazilliye geldikten sonra, Hacı Mustafa Efendi (Öztürk) vardı. Ertuğrul beyin dedesi... Ben ona yirmi birinci söz'ü vermiştim. O, onu okuyunca Bediüzzaman'a âşık oldu... Artık gitti, arayıp buldu ziyaret etti üstadı...

Üstad Bediüzzaman hazretlerine üçüncü ziyaretim 1956 yılında şöyle olmuştur:

(Not: Hâfız Ahmed ağabeyin bu üçüncü ziyareti çok dokunaklı olmuştur. Üstad Hazretleri üç kere: "Hâfız Ali benim canım... Hâfız Ali benim canım... Hâfız Ali benim canım..." dedikten sonra, "O benim yerime gitti." diyerek o çok sevdiği talebesini hasretle yâd etmiştir. Konu bütünlüğünü sağlamak için, bu kısım ve Hâfız Ahmed'in hocası Hâfız Ali ile alakalı çok kıymetli diğer tespit ve hatıraları, "Hâfız Ali Ergün" maddesine alınmıştır. Ömer Özcan.)

Risaleleri her zaman okumaya yazmaya devam ettim. Nazilli'de Ertuğrul Bey'in dedesi Yazırlı Mustafa Efendiye risaleleri ben verdim. O bizim dostumuzdur. Benim kayınvalidemde Yazırlı'dır, o da Yazırlı'dır. Hacı Mustafa Efendi ben bakkal dükkanı açtığımda, "Ne isterse verin" diye bana kefil bile oluvermişti. İlk görüşmemizde bana bazı şeyler sordu. Ben İslamköylü Hafız Ali'nin yanından geldiğimi, onun beni Hâfız yaptığını söyledim. Benden, onun kitaplarından var mı diye istedi. 21. Söz vardı elimde onu vermiştim. Artık Mustafa Efendiyle hep teşrik-i mesai yaptık. O artık gitti üstadı buldu konuştu... Burada çok hizmetler etti.